

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19 и 110/19) и член 22 став 1 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17, 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 229/20), министерот за образование и наука ја донесе наставната програма по наставниот предмет турски јазик и литература за II (втора) година образование од средното стручно образование со четиригодишно траење.

Devlet İdare Organlarının Teşkilatı ve Çalışmasına İlişkin Kanununun 55. maddesinin 1. fıkrasına dayanarak ("Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi" no. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11 ve "Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi" No. 96/19 ve 110/19) ve Ortaöğretim Kanununun 22. maddesinin 1. fıkrası ("Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi" No. 44/95, 24/96), 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81 /08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/ 15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17, 64/18 ve 229/20 sayılı "Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi"), Milli Eğitim ve Bilim Bakanı, dört yıl süreli orta mesleki eğitimin II (ikinci) yılı için Türk dili ve edebiyatı dersi öğretim programını kabul etti.

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĞI
EĞİTİM GELİŞTİRME BÜROSU

ÖĞretim Programı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

modüler olarak tasarlanmış

II. Sınıflar için

Tüm eğitim profilleri / nitelikleri

Tüm meslekler / sektörler

Üsküp, 2023 yılı

Öğretim programının adı	Türk Dili ve Edebiyatı
Öğretim programının türü	Zorunlu
Öğretim programının kredi değeri	7 (yedi) ECVET kredisi (5 kredi + 2 ek kredi) Beş sayısı, Ortak Genel Eğitim modülü çerçevesinde bu konudaki derslere katılarak, derslere girerek ve öğretme-öğrenme sürecine katılarak kazanılan kredileri gösterir. Ek iki kredi, öğrencilerin ders saatleri dışında ve bu konuda bilgi edinme işlevinde gerçekleştirdiği öğrenme ve etkinliklerle ilgilidir. İki kredi, 50 saatlik öğrenci etkinliklerini içerir - 10 saat alıştırmaya ve yazılı çalışmalara hazırlık, 20 saat okuma çalışmaları ve işleme için okumalar, 20 saat bağımsız çalışma - sözlü ve yazılı sunumların hazırlanması, ev ödevi, kompozisyon hazırlama.
Meslek	Tüm meslekler
Sektör	Tüm sektörler
Eğitim profili	Tüm eğitim profilleri
Ünvan ve yeterlilik düzeyi	Tüm nitelikler IV (dördüncü) seviye
Eğitim yılı	II (ikinci)
Öğretim programın uygulanması için haftalık/yıllık ders sayısı	3/108
Öğretim programının amaçları	Öğrenci şunları yapabilir: - bir iletişim aracı olarak Türk standart dili hakkındaki bilgileri genişletmek ve derinleştirmek; - edinilen bilgiyi uygun bir dil bağlamında seçmek, özetlemek ve uygulamak; - sestem cümleye dil birimlerinin düzenini ve bağlantısını temsil etmek ve bunların dil iletişimindeki önemini vurgulamak; - Türk standart diline özgü dil kurallarını ve yapılarını sözlü ve yazılı ifadede uygulamak;

	<p>- farklı yazarlardan, dönemlerden ve yönlerden edebi eserlerin bağımsız analizi ve yorumlanması için becerileri uygulamak;</p> <p>- edebî eserlere, problem durumlarına, sosyal ve sanatsal-kültürel olgu ve olaylara kendi tutum ve düşünceleri üzerinden eleştirel ve tartışmacı bir şekilde değer biçebilmek.</p>
Öğretim programının modüler üniteleri	<ul style="list-style-type: none"> • DİL • EDEBİYAT <p><i>Not: Dil ve Edebiyat modülleri yani her iki modülün içerikleri birbiri ile birleştirilmelidir. Bu hem konunun genel amaçları ile ilgili bir bütün oluşturacak hem de öngörülen sonuçlara verilen kriterler üzerinden ulaşılabilecektir. Her sınıf, elde etmek için kendi sonucuna sahip olmaya devam edecek ve içinde bir veya diğer modülden önceden çalışılmış içerikleri yeni içeriklerle birleştirecektir. Aynı zamanda verilen içeriğin iyi bir düzen ve organizasyonunun yanı sıra, uygun etkinlik seçiminin, derslerin gerçekleştirilmesini yani, öğretme ve öğrenme başarısını etkileyeceğini hatırlatırız.</i></p>
Materyal-teknik ve mekansal koşullar	<p>Türk dili ve edebiyatı konusundaki hedeflere ulaşmak için, bir ofiste veya sınıfta öğretim yardımcıları, kütüphane kitap koleksiyonu, internet erişimi, bilgisayar ekipmanı, LCD projektör sağlamak gerekir. Müfredatın başarılı ve tam olarak uygulanabilmesi için, öğrencilerin etkinlik, gösteri ve şenliklere katılacağı, ders(ler)in uygulama yerini değiştiren etkinliklerin (kültür ve bilim kurumları) düzenlenmesi gerekmektedir: edebiyat, tiyatro ve sinema.</p>
Normatif öğretim kadrosu	<p>Öğretim programı, çalışma gruplarını tamamlayan kişiler tarafından uygulanır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Filoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitim Bölümü- Öğretmenlik Programı, VII/1 veya 240 AKTS

Modül ünitenin adı : DİL				
S. No.	Kazanımlar	İçerik ve Kavramlar	Açıklamalar, Aktiviteler / Etkinlikler ve Yöntemler	Değerlendirme kriterleri*
1. TÜRK DİLİ TARİHİ				
1.1.	Konuşma ve yazı dilini kavramak; Tarih boyunca Türkler tarafından kullanılan alfabeler hakkında bilgi sunmak.	Konuşma ve yazı dilinin özellikleri Tarih boyunca kullanılan Türk alfabeleri Kavramlar: Konuşma dili, yazı dili Göktürk, Uygur, Arap harfli ve Latin harfli Türk alfabeleri.	Etkinlik Örnekleri: Kullanımdan kaynaklanan dil farklılıklarını açıklar. Öğrenciler, yazı dili ile konuşma dili arasındaki farklılıkları araştırırlar. Araştırma sonuçlarına ait düşüncelerini ifade eden yazılar kaleme alır, yazdıklarını arkadaşlarına okurlar. Konuşma ve yazı dili arasındaki farkı sezme etkinlikleri yaptırılır. Tarih boyunca Türkler tarafından kullanılan alfabeler hakkında incelemelerde bulunurlar. Yöntemler: Etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösteri/demonstrasyon yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 1.1.1. Yazı dili ile konuşma dili arasındaki farkları açıklar; 1.1.2. Yazı dilinin ortak kültür dili temelinde şekillendiği, ilmî dilin de yazı dili üzerine kurulduğunu anlar; 1.1.3. İnsanların sözlü iletişimde başvurdukları dile konuşma dili dendiğini bilir; 1.1.4. Tarih boyunca kendilerine özgü kültürü, edebiyatı ve medeniyeti olan milletlerin yazı dili olduğunu belirtir; 1.1.5. Tarih boyunca kullanılan Türk alfabelerini bilir.

Değerlendirme kriterlerinin belirlendiği öğrenme kazanımlarına ulaşmak için standartlar/yönergeler sunulmuştur.

1.2.	Yapı ve köken bakımından dünya dillerinin nasıl ayrıldığını açıklamak; Dünya dillerinin sınıflandırılmasını yapmak; Dünya dilleri arasında Türk dilinin yeri ve önemi hakkında açıklamalarda bulunmak.	Yapı ve köken bakımından diller Dünya dillerinin sınıflandırılması Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri Kavramlar: Dil grupları, dil aileleri Tek heceli, eklemeli (bitişken), çekimli (bükümlü) diller Hint-Avrupa dilleri Hami-Sami dilleri Çin-Tibet dilleri Bantun dilleri Fin-Ugor dilleri Altay dilleri	Etkinlik Örnekleri: Öğrencilerden, gruplara ayrılarak köken bakımından dil aileleri ve özellikleri hakkında bilgi toplamaları istenir. Bulgular sınıfta ayrı ayrı sunulur. Dil ailelerine ait yerler, harita üzerinde gösterilir. Dillerin hangi yönlerden sınıflandırıldığı üzerinde durulur. Dillerin köken bakımından, Hint-Avrupa dilleri, Hami-Sami dilleri, Çin-Tibet dilleri, Altay dilleri, Bantu dilleri, Fin-Ugor dilleri gibi ailelere ayrıldığı belirtilir. Yapı bakımından dillerin tek heceli, eklemeli (bitişken) ve çekimli (bükümlü) biçiminde sınıflara ayrıldığı açıklanır. Türkçenin köken bakımından Altay dilleri arasında yer aldığı, yapı bakımından son ekli eklemeli bir dil olduğu belirtilerek Türkçenin ana dili olarak kullanımının yaygınlığına dikkat çekilir. Dil grupları ve dil aileleri arasındaki farkı ayırt etme etkinliği yaptırılır. Yöntemler: Etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma – sözlü ve yazılı); gösteri/demonstrasyon yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 1.2.1. Köken bakımından dünya dil ailelerinin oluşumunu ve nasıl gruplandırıldığını açıklar; 1.2.2. Yapı bakımından dünya dillerinin tasnifini yapar; 1.2.3. Dünya dillerinden farklı yazılı örnekler sunar. 1.2.4. Dil grupları ve dil aileleri arasındaki farkı ayırt edebilir. 1.2.5. Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yerini bilir.
------	--	--	---	---

--	--	--	--	--

1.3.	Türk dilinin tarihi dönemleri, kökeni ve günümüzdeki durumu konusunda açıklama yapmak; Türk dilinin bağlı olduğu dil ailesi hakkında bilgi sunmak; Türklerin yaşadıkları bölgeler hakkında açıklamalarda bulunmak.	Türk dilinin tarihî gelişimi ve dönemleri Altay Dilleri Kavramlar: Türkçenin tarihî dönemleri Türkçenin Altay dilleri arasındaki yeri Türkçenin yayıldığı coğrafya	Etkinlik Örnekleri: Türk dilinin tarihi dönemlere ayrılmasında hangi kıstasların etkili olduğu vurgulanarak tarihî dönemlerin ayırıcı özelliklerine değinilir. Türk sözünün ilk defa hangi yüzyılda kullanıldığı üzerinde durulur. Türkçenin köken bakımından Altay dilleri arasında yer aldığı, yapı bakımından son ekli eklemeli bir dil olduğu belirtilerek, Türkçenin ana dili olarak kullanımının yaygınlığına dikkat çekilir. Türkçenin coğrafyası üzerinde durulur. Yöntemler: Tarihi çizelge yöntemi, görsel-işitsel yöntem, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma – sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 1.3.1. Türk dilinin tarihî gelişimini ve dönemlerini açıklar; 1.3.2. Türkçenin Altay dilleri arasındaki yerini belirler; 1.3.3. Türkçenin yayıldığı coğrafyayı tanır; 1.3.4. Türk edebiyatından örnekler seçilerek Türkçenin yazı dilinden örnekler sunar;
------	--	--	---	--

2. SES BİLGİSİ VE TELAFFUZ (SÖYLEYİŞ)

2.1.	<p>Türkçedeki seslerin özelliklerini sezmek ve açıklamak; Türkçenin ses; ses - harf ilişkisini; seslerin meydana gelişini tanıtmak; Ses olaylarının oluşumunu kavramak; Türkçenin başlıca ses olaylarından ses türemesi, ses düşmesi, ses benzeşmesi ve ulama... gibi ses olaylarını ve özelliklerini kavramak; Hece ve hecenin özelliklerini kavramak;</p> <p>Standart dilin resmi olmayan bir biçimi olarak yerel dili (ağızları) standart Türk dilinden ve konuşma dilinden (sözlü ve yazılı) ayırt etmek;</p> <p>Kelimeleri standart dile göre doğru şekilde vurgulamak.</p>	<p>İletişim aracı olarak dil Türkçenin ses özellikleri Ses harf ilişkisi Ses olayları Hece ve hecenin yapısı</p> <p>Kavramlar: Sözlü ve yazılı iletişim, (standart/edebi dil, ağız/yerel dil) Ünlü ve ünsüzler Ünlü uyumu, ünsüz uyumu, ünlü-ünsüz uyumu Büyük ve küçük ünlü uyumu, Ünlü ve ünsüz düşmesi, ünlü ve ünsüz türemesi, ünlü daralması, benzeşme, ulama Açık ve kapalı hece</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Bir metin parçası üzerinde ünlü ve ünsüz düşmesi, ünlü ve ünsüz türemesi, ünlü daralması gibi ses olayları gösterilir; sebepleri açıklanır. Yazıdaki ses olayları ile ilgili kurallar tartışılır. Öğretmen tarafından, herhangi bir metinden bir bölüm öğrencilere yazdırılır. Sonra metin tahtaya yazılır ve ses olayları açısından incelenir. Bu kazanımın gerçekleşmesinde; Ünlü ve ünsüzlerin özelliklerinden hareketle ses olaylarının oluşumu üzerinde durulur. Ses olaylarının verilisinde metinlerden hareket edilir. Kelimelerde hece sayısını ünlü harf sayısına göre belirleme etkinliği yaptırılır.</p> <p>Açıklamalar: Türkçenin en önemli özelliklerinden olan büyük ve küçük ünlü uyumunu kavrar;</p> <ul style="list-style-type: none">• Ünlü harfler ve özelliklerini bilir (büyük ünlü uyumu, küçük ünlü uyumu);• Ünsüz harfler ve özellikleri bilir (ünsüzlerin benzeşmesi, ünsüzlerin yumuşaması);• Kelime sonunda sedalı, süreksiz (b, c, d, g) ünsüzlerin bulunmayacağını kavrayarak yazar;• Sedasız, süreksiz ve patlayıcı ünsüzlerin (p, ç, t, k) iki ünlü arasından ve kelime sonunda ünlü alınca sedalılaştığını ve yumuşadığını kavrayıp uygular;	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 2.1.1. Dili iletişim için kullanılan bir işaret sistemi olarak açıklar; 2.1.2. Türkçedeki ünlü ve ünsüzlerin özelliklerini belirler; 2.1.3. Ünlü ve ünsüz uyumları ile ilgili kurallara uymanın önemini fark eder; 2.1.4. Türkçedeki seslerin özelliklerini açıklar; 2.1.5. Ses olaylarının oluşumunu kavrar, vurguyla ilgili kuralları uygular; 2.1.6. Türkçe kelimenin ilk hecesi kalın ünlü ile başlamışsa, sonraki heceleri de kalın, ince ile başladıysa sonraki heceleri de ince ünlü ile devam ettiğini anlar ve uygular; 2.1.7. Sözcüğün ilk hecesindeki ünlü düz (a, e, ı, i) ise, diğer hecelerdeki ünlüler de düz (a, e, ı, i) olduğunu bilir ve uygular; Sözcüğün ilk hecesindeki ünlü yuvarlak (o, ö, u, ü) ise, diğer hecelerdeki ünlüler, ya düz geniş (a, e), ya da dar yuvarlak (u, ü) olduğunu bilir ve uygular; olduğunu tanır ve nedenini açıklar.</p>
------	--	---	--	---

			<p>Türkçeyi diğer dillerden farklı yapan özelliklerinden hece, kaynaşma, diftong, hece düşmesi, ulama, aşınma, vurgu ve tonlamayı kavrar;</p> <p>Yöntemler: Tarihi çizelge yöntemi, görsel-işitsel yöntem, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi, analiz-sentez modeli.</p>	<p>2.1.8. Sık kullanılan ağız sözcükleri ve ifadeleri gösterir ve bunları standart biçimleriyle ve diğer ağızlardaki biçimleriyle karşılaştırır;</p> <p>2.1.9. İletişimin ne zaman standart / edebi dilde, ne zaman ağız / yerel dilde</p>
2.2.	Türkçedeki ses uyumlarının oluşumunu kavramak.	<p>Ses Uyumları</p> <p>Kavramlar: Ünlü uyumu, ünsüz uyumu, ünlü-ünsüz uyumu</p> <p>Büyük ünlü uyumu ve küçük ünlü uyumu</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Öğrencilere, bir metin parçası üzerinde, kalınlık-incelik ve düzlük-yuvarlaklık uyumuna uymayan kelimeler ve ekler buldurulur. Ses uyumlarına aykırı durumların nedenleri tartışılır.</p> <p>Açıklamalar: Ünlü uyumlarının Türkçenin ek düzeniyle ilişkisine dikkat çekilir.</p> <p>Yöntemler: Tarihi çizelge yöntemi, görsel-işitsel yöntem, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi, analiz-sentez modeli.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 2.2.1. Türkçedeki ses uyumlarının oluşumunu kavrar.</p>

2.3.	Ses, yazı ve telaffuz ilişkisini fark etmek.	<p>Ses, yazı ve elaffuz ilişkisi</p> <p>Kavramlar: Ses Yazı Telaffuz</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Kitaptaki bazı metinler öğrencilere okutulur. Telaffuzunda güçlük çekilen ses ve kelimeler üzerinde durulur. Öğrenci grupları, konuşmalarda rastlanan ses kusurlarını, bunların konuşma üzerinde olumsuz etkilerini ve bu etkilerin giderilme yöntemlerini araştırıp tartışırlar. Bir insanın söyleyebileceği seslerle alfabedeki işaretler karşılaştırılır. Seslerin sayısının bu işaretlerden çok daha fazla olduğu örneklerle gösterilir. Öğrencilerden yerel söylenişe göre yazılmış metinler bulup getirmeleri istenir. Bu metinlerdeki kelimelerin, yazı dilindeki şekliyle nasıl telaffuz edileceği konusunda çalışmalar yapılır.</p> <p>Açıklamalar: Ses ve telaffuz ilişkisi üzerinde durulurken aşağıdaki hususlara dikkat edilir: Konuşmada seslerin özelliklerini bilmenin, onları doğru ve güzel telaffuz etmenin önemine dikkat çekilir. Türkçedeki ünlü ve ünsüzlerin söyleniş özellikleri üzerinde durulur. Telaffuzda boğumlamanın önemi ve boğumlama kusurları belirtilir. Boğumlamanın; seslerden oluşan heceleri gerekli ses değerlerini vererek bazı sesleri ve heceleri atlamadan, değiştirmeden doğru, güzel ve iyi anlaşılacak biçimde söylemek olduğu vurgulanır.</p> <p>Yöntemler: Tarihi çizelge yöntemi, görsel-işitsel yöntem, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi, analiz-sentez modeli.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 2.3.1. Ses ve telaffuz ilişkisini fark eder; 2.3.2. Konuşmada ifadenin anlamına göre duraklamaları düzenlemenin önemini sezer; 2.3.3. Güzel konuşmada ses tonu ve telaffuzun önemini fark eder; 2.3.4. Konuşmada seslerin özelliklerini bilmenin, onları doğru ve güzel telaffuz etmenin önemini fark eder; 2.3.5. Yazı ile telaffuz ilişkisini gösterir; 2.3.6. Birleşik kelimelerin oluşumuyla ilgili kuralları açıklar, metin oluştururken birleşik kelimelerin yazımıyla ilgili kurallara uyar.</p>
------	--	---	--	--

<p>2.4.</p>	<p>Vurgu ve vurgu çeşitlerini bilmek; Vurguyla ilgili kuralları uygulamak; İfadenin gerektirdiği biçimde tonlama yapabilmek; Cümlede vurgu kullanımını kavramak.</p>	<p>Türkçede vurgu ve vurgu çeşitleri</p> <p>Kavramlar: Yapay ve doğal vurgu Kelime ve cümle vurgusu</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Öğrenciler ünlüleri ve ünsüzleri telaffuz etmeye ve bunların oluşumundaki hava akımının hareketini tanımlamaya teşvik edilir. Öğrenciler, dinledikleri tiyatro sanatçılarına ait metinlerde durakların ve vurguların nasıl ve nerede yapıldıklarını belirlerler. Benzer konuşmalar hazırlarlar, kendi konuşmalarını önce vurgusuz, duraklama yapmadan okurlar; sonra vurgu ve duraklamalara dikkat ederek okur.</p> <p>Açıklamalar: Türkçede vurgunun genellikle son hecede olduğu, orta hecenin vurgusuz olduğu, bazı eklerin vurguyu kendilerinden önceki heceye attığına dikkat çekilir. Vurgunun bazı durumlarda anlam belirleyici özelliği olduğu örneklerle gösterilir. Cümle içerisinde anlamına veya anlatımına önem verilen bir sözcüğün diğerlerinden daha baskılı ve kuvvetli söylenmesidir. Cümle içerisindeki vurgu genellikle yüklemden hemen önceki sözcüğün üzerindedir. Fiil cümlelerinde vurgu, yüklemden önceki kelime ya da kelime grubu üzerindedir. İsim cümlelerinde vurgu, yüklem üzerinde bulunur. Devrik bir fiil cümlesinde yüklem eğer cümlenin başında ise vurgu yüklem üzerinde, yüklem cümlenin ortasında ise vurgu yüklemden bir önceki sözcük üzerindedir. Devrik bir isim cümlesinde yüklem nerede olursa olsun vurgu daima yüklem üzerindedir. Soru cümlesinde soru anlamı "kim, ne, kaç, nereye, neyi, vb." gibi soru sözcükleri ile sağlanmışsa vurgu soru sözcüğü üzerinde, soru anlamı "mi" soru eki ile sağlanmışsa vurgu "mi" ekinden önceki sözcüktedir.</p> <p>Yöntemler: Tarihi çizelge yöntemi, görsel-işitsel yöntem, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog,</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 2.4.1. Öğrenciler, Türkçede vurgu genellikle son hecede olduğunu bilir; 2.4.2. Vurgu ve vurgu çeşitlerini bilir; 2.4.3. İki heceli ve üç heceli kelimeleri uygun şekilde vurgular; 2.4.4. Okuma ve sözlü anlatımda vurgulanan heceyi sesli olarak vurgular; 2.4.5. Okuma, sözlü anlatım ve konuşma sırasında kelimeleri doğru vurgular ve aksanlı heceyi vurgular; 2.4.6. Tek heceli, iki heceli, üç heceli ve çok heceli kelimeleri vurgu işaretiyle doğru şekilde işaretler; 2.4.7. Cümlede vurgu kullanımını kavrar.</p>
-------------	--	--	---	--

			diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi, analiz-sentez modeli.	
--	--	--	--	--

3. MORFOLOJİ-KELİME (SÖZCÜK) BİLGİSİ

Morfoloji - Kelimede Anlam ve Kavram

3.1.	<p>Kelimenin ses ve anlam kaynaşmasından oluşan bir yapı olduğunu fark etmek; Morfem türlerini tanımlamak (kök ve ek morfemleri, biçim oluşturma ve sözcük oluşturma); Yapım ekleri, gövde ve çeşitlerini kavramak; Fiil gövdeleri ve isim gövdelerini kavrayıp uygulamak; İsim çekim ekleri: çokluk eki, hâl (durum) ekleri, iyelik, aitlik eki ve soru ekini kavramak; Fiil çekim ekleri (fiillerde olumsuzluk eki, zaman, şahıs ekleri, soru ekini kavramak ve uygulamak; Yapı bakımından kelimeleri ayırt etmek.</p>	<p>Biçimbirim/Morfem çeşitleri</p> <p>Kavramlar: Kelime anlamı Kök Ek Yapım ekleri Çekim ekleri</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Öğretmen tarafından grup çalışmasıyla öğrencilerle sözcük bilgisi etkinlikleri düzenlenir.</p> <p>Yöntemler: Araştırma yöntemi; tümdengelim yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolojik, diyalojik ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>3.1.1. İsim kökleriyle fiil köklerini ayırt eder; 3.1.2. Yapım eklerinin işlevlerini tartışır; 3.1.3. Yapım eklerini gruplandırır, özelliklerini açıklar; 3.1.4. Yapım eklerinin kelimelerdeki işlevini belirler; 3.1.5. Çekim eklerini ve bu eklerin özelliklerini açıklar; 3.1.6. Yapıları bakımından kelimeleri birbirinden ayırır; 3.1.7. Oluşturacağı metinlerde yapım ve çekim eklerini doğru kullanır; 3.1.8. Yapım ve çekim eklerinin kelimelere ve söz dizimine kattığı anlamları fark eder.</p>
------	--	--	--	---

<p>3.2.</p>	<p>Kelimeler arası anlam ilişkilerini göstermek; Eş anlamlı kelimelerin işlevini belirlemek; Zıt anlamlı kelimelerin işlevini belirlemek; Yakın anlamlı kelimelerin işlevini açıklamak; Eş sesli kelimelerin işlevini açıklamak.</p>	<p>Kelimeler arası anlam ilişkileri</p> <p>Kavramlar: Anlamlı (anlamdaş) sözcükler Yakın anlamlı sözcükler Zıt (karşıt) anlamlı sözcükler Eş sesli (sesteş) sözcükler Genel ve özel anlamlı sözcükler Somut ve soyut anlamlı sözcükler Nitel ve nicel anlamlı sözcükler Ad aktarması (Mecaz-ı mürsel) Anlam (deyim) aktarması</p>	<p>Açıklamalar: Eş anlamlı kelimelerin işlevlerinin belirlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir: - Kelimede eş anlamlılığın, farklı anlam alanlarına sahip kelimelerin anlam alanlarının çakışmasına dayandığı belirtilir. - Dilde eş anlamlı kelimelerin bulunma nedenleri tartışılarak kültürlerarası etkileşimle eş anlamlılık arasındaki ilişkiye dikkat çekilir. - Kelimedeki eş anlamlılıkla cümledeki eş anlamlılık arasında ilişki kurulur. - Eş anlamlı (anlamdaş) kelimeler, yazılış ve okunuş bakımından farklı fakat anlamca aynı olan sözcüklerdir. Bu tür sözcükler birbirlerinin yerini tutabilir. Anlamdaş sözcüklerin birisi genelde yabancı kökenlidir. - Eş anlamlılık ve zıt anlamlılığın kelime boyutuyla sınırlandırılmayıp anlam alanı boyutunda düşünülmesi gerektiği vurgulanır. - Kelimenin olumsuzluk ifade eden eklerle kazandığı anlam değerleriyle zıt anlamlılığın farkı belirtilir. Eş ve yakın anlamlı kelimeler arasındaki farklılığa dikkat çekilir. Yakın anlamlılık ilişkisinin kurulmasında bağlamın rolü üzerinde durulur. Eş sesli kelimelerin ilk anlam farklılığı üzerine kurulduğu, bu kelimelerin birbirinin mecazı olmadığı vurgulanır.</p> <p>Yöntemler: Araştırma yöntemi; tümdengelim yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolojik, diyalojik ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 3.2.1. Metindeki eş anlamlı kelimeleri bulur; 3.2.2. Dilde eş anlamlı kelimelerin bulunma nedenini tartışır; 3.2.3. Eş anlamlı kelimelerle yakın anlamlı kelimeleri birbirinden ayırır; 3.2.4. Kültürler arası etkileşimle eş anlamlılık arasındaki ilişkiyi belirler; 3.2.5. Metindeki zıt anlamlı kelimeleri bulur, işlevini belirler; 3.2.6. Kelimenin olumsuz anlamıyla zıt anlamlısını ayırır; 3.2.7. Aynı cümlede zıt anlamlı kelimelerin kullanıma nedenlerini tartışır; 3.2.8. Eş anlamlı, zıt anlamlı, eş sesli ve yakın anlamlı kelimelerin metne kazandırdıklarını tartışır; 3.2.9. Kelimedeki eş anlamlılıkla cümledeki eş anlamlılık arasında ilişki kurar; 3.2.10. Eş anlamlılığın ifadedeki işlevini belirler; 3.2.11. Kelimede çok anlamlılığın nasıl oluştuğunu belirler; 3.2.12. Metinlerde çok anlamlı kelimeleri bulur; 3.2.13. Metindeki eş sesli kelimeleri belirler; 3.2.14. Eş sesli kelimelerin ifadeye ne kazandırdığını açıklar.</p>
-------------	--	--	--	--

--	--	--	--	--

4. KELİME (SÖZCÜK) GRUPLARI/TÜRLERİ

<p>4.1.</p>	<p>İsimleri çeşitli yönlerden sınıflara ayırmak;</p> <p>Varlıkların verililişlerine, oluşlarına ve sayılarına göre isimleri ayırmak ve uygulamak;</p> <p>İsimleri yapılarına göre ayırt etmek.</p>	<p>İsimler ve çeşitleri</p> <p>Kavramlar: Özel ve cins ismi Somut ve soyut isim Tekil, çoğul ve topluluk ismi Basit, türemiş ve birleşik isim</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Canlı cansız bütün varlıkları, kavramları, hatta fiilleri de karşılayan, onları anmaya, tanımaya, birbirinden ayırmaya yarayan kelimelere isim (ad) denir: ağaç, su, deniz, Hasan, Anadolu, gidiş, dönüş vb. İsimler çeşitli yönlerden sınıflara ayrılır. İsimler ait oldukları varlığın veya kavramın eşi benzeri olup olmamasına göre ikiye ayrılır: Varlık veya kavram özelse (eşsiz, benzersiz) onun ismi de özel isim; cins ise (aynısından birden fazla) onun ismi de cins isimdir. Aynı cinsten olan varlıkların ortak isimleridir. Dilin temel kavramları cins (tür) isimleridir. Örnek: taş, yol, ağaç, ırmak, kitap, dergi, yaprak, ev, çocuk, su, sıra, hayal, düşünce, sıra, özlem, taraf, ceza... İsimler, karşıladıkları varlıkların beş duyu organından herhangi biriyle algılanıp algılanamamasına göre ikiye ayrılırlar. Tek varlığı belirten ve karşılayan, yapıcı tekil olan (topluluk isimleri hariç) kelimelerdir. Kendi, ben, çocuk, kalem, defter... Açıklamalar: Tür adı olan her kelime, o türden tek varlığı anlattığı gibi; biçimce çoğullanmadığı hâlde o türün tümünü ya da bir bölümünü de anlatabilir. Bu durumda da tekil sayılırlar. - İnsan, düşünen, konuşan bir varlıktır. (bütün insanlar) - Çiçek, susuzluktan kurumuş. (herhangi bir çiçek)</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 4.1.1. Varlıkların verililişine göre isimleri bilir; 4.1.2. İsimler çeşitli yönlerden sınıflara ayırır; 4.1.3. Aynı cinsten olan varlıkların ortak isimleri olduğunu bilir; 4.1.4. Maddelerine göre isimleri kavrar ve aynılarını cümle içinde kullanır; 4.1.5. Yapılarına göre isimleri bilir.</p>
-------------	--	--	---	---

4.2.	İsmin hâllerini kavramak; İsimler fiile bağlanabilmek için hâl ekleri aldığını bildirmek.	İsmin hâlleri (durumları) Kavramlar: Yalın (nominatif) hâli Belirtme (akuzatif) hâli Yönelme (yaklaşma, datif) hâli Bulunma (kalma, lokatif) hâli Uzaklaşma (ayrılma, ablatif) hâli İlgi (genitif) hâli Vasıta (instrumental) hâli Eşitlik (ekvatif) hâli Yön gösterme (direktif) hâli	Etkinlik Örnekleri: İsimler fiile bağlanabilmek için hâl ekleri alırlar: ev-e bak, okul-da kal... başımın tacı, evin duvarı, derenin suyu... örneklerindeki gibi isim tamlaması kurarken kullanılan ilgi hâli ve ismin bazen hâl ekleriyle edatlara bağlanmasının geri planında yine fiile bağlanış vardır. İsimlerin fiiller ve diğer kelimelerin karşısında buldukları bir durum, hâl, konum vardır. İsmin özellikle fiile ve diğer kelimelere karşı bulunduğu çeşitli hâllere, durumlara ismin hâlleri denir.	Öğrenci şunları yapabilir: 4.2.1. İsimler fiile bağlanabilmek için hâl ekleri aldığını bilir; 4.2.2. İsmin özellikle fiile ve diğer kelimelere karşı bulunduğu çeşitli durumlar aldığını bilir.
------	--	---	--	--

<p>4.3.</p>	<p>Sıfatları (Ön adlar) tanımak; Sıfatlara özgü örnekleri tanımak ve örnekler vermek; Sıfatların cümledeki görevlerini belirlemek ve sıfatların cümle içinde farklı görevlerine göre örnekler sunmak; Sıfatların cümle içindeki görevini kavramak ve sınıflandırmak; Yapılarına göre sıfatları ayırt etmek.</p>	<p>Sıfat (ön adlar) çeşitleri ve özellikleri</p> <p>Kavramlar: Niteleme sıfatları Belirtme sıfatları İşaret sıfatları Sayı sıfatları Belgisiz sıfatlar Soru sıfatları Sıfatlarda Anlam</p> <p>Yapı bakımından sıfatlar: Basit, türemiş, birleşik, pekiştirilmiş sıfatlar Kelime grubu hâlindeki sıfatlar Sıfatlarda Anlam</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Sıfatlar cümle içerisinde bir adı, bir ismi vasıflandırmak suretiyle sıfat tamlamalarını oluştururlar. Aşağıdaki cümlelerde yer alan koyu kelime gurupları sıfat tamlamalarıdır. Bir kelimenin sıfat olabilmesi için daima bir adın, ismin önünde gelmesi gerektiği unutulmamalıdır. Küçük serçe, tekir kedinin pençelerinden kendisini kurtaramadı. Sıfatlar zarflarla (belirteçlerle) derecelendirildikleri gibi bazı öneklerle de kuvvetlendirilebilirler. Ön ekle kuvvetlendirme pekiştirme olarak adlandırılır. Pekiştirme işlemi bazen sıfatın ilk ünlü harfine kadar olan kısmı “ m, p, r, s” harflerinden uygun olanı ile tamamlanıp sıfatın başına getirilir: ye + m+ yeşil ova, sa + p + sarı ekin, te + r + temiz hava, mo +s + mor gömlek, u + p +uzun yol, ka + s + katı ekmek, be + m +beyaz diş. . . . Sıfatlarda tekrar (ikileme) yoluyla da pekiştirme yapılabilir: kara kara gözler, çisil çisil yağmur, sıra sıra kavaklar, uzun uzun minareler. Tekrarların arasına “mi, mı” soru ekleri getirilerek de pekiştirme yapılabilir: güzel mi güzel bir kız, zor mu zor bir iş, alımlı mı alımlı bir bayan, lezzetli mi lezzetli bir yemek. Yakın anlamlı kelimelerin tekrarı ile de pekiştirme yapılır: boylu poslu delikanlı, anlı şanlı zafer, şanlı şerefli millet, yerli yersiz söz, abuk sabuk konuşma. Belirteçlerle (zarflar) de sıfatlar derecelendirilebilirler: Arı gibi çalışkan çocuk, melek gibi güzel yüz, en güzel söz, daha akıllı çocuk, cennet kadar güzel vatan.</p> <p>Yöntemler: Tümdengelimi yöntemi, tümevarım yöntemi interaktif yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 4.3.1. Sıfatlar isimlerden önce gelerek onları sayı, renk, durum, hareket, biçim, yer, işaret ve soru yönlerinden tamamlar; onları niteler veya belirtir; 4.3.2. Tek başlarına kullanıldıkları zaman isim değerindedirler. Çünkü ancak bir isimden önce geldikleri zaman sıfat olduklarını anlar; 4.3.3. Birkaç sıfat, arka arkaya sıralanarak bir ismi niteleyebildiğini veya belirtebildiğini bilir.</p>
-------------	---	--	--	---

4.4.	<p>Zamir çeşitlerini bilmek; Konuşurken ve yazarken kişi/şahıs zamirlerini doğru kullanmak; Zamirlerin bir cümledeki işlevlerini tanımlamak ve zamirlerin her bir cümle işlevine birer örnek vermek; Zamirlerin çeşitlerini ayırt etmek; Yapısına göre zamirleri kavramak.</p>	<p>Zamirler ve çeşitleri Zamirlerin cümledeki görevleri</p> <p>Kavramlar: Kişi (şahıs) zamirleri İşaret zamirleri Belgisiz zamirler Soru zamirleri İlgi zamiri İyelik zamiri</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Varlıkları ifade etmek istediğimizde onların ismini söyleriz: Ahmet, kalem, masa, çiçek vb. "Hasan kalemi aldı." cümlesini bazen varlığın yerine farklı kelimeler kullanarak ifade ederiz, örneğin "Hasan onu aldı." deriz. "Hasan onu aldı." dediğimizde "onu" sözcüğünün "kalem" sözcüğü yerine kullanıldığını anlarız. Bu şekilde ismin yerine kullanılan kelimelere zamir (adıl) adı verilir. Zamirlerin kelime grubu için öğretim içeriği, özellikle gramer kişisini gösteren kısımda, bireysel faaliyetlerle veya çiftler halinde çalışmayla sürekli olarak birleştirilen zengin ve işlevsel bir görselleştirme gerektirir.</p> <p>Yöntemler: Tümdengelim yöntemi, tümevarım yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 4.4.1. Zamirlerin isim vermemelerine rağmen isim grubu içindeki yerini açıklar; 4.4.2. Sözlü ve yazılı iletişimde şahıs zamirlerinin biçimlerini belirler, konuşurken ve yazarken bunları doğru kullanır; 4.4.3. Kişi zamirlerini anlam ve işleve göre sıralar ve zaman ve uzam anlamlarında kullanılan işaret zamirlerini açıklar; 4.4.4. Zamirlerin görevlerini listeler ve zamirlerin her bir cümle işlevi için birer örnekle destekler.</p>
------	--	---	---	--

4.5.	Zarfların (Belirteçler) türlerini ve özelliklerini bilmek; Zarfların yapısını kavramak.	Zarfların (Belirteçler) türleri ve özellikleri Kavramlar: Görev ve anlam bakımından zarflar Durum zarfları Zaman zarfları Yön zarfları Miktar zarfları Soru zarfları Gösterme zarfı Basit zarf Türemiş zarf Birleşik zarf	Eylemlerin, eylemsilerin, sıfatların ya da kendi türünden olan kelimelerin anlamlarını türlü yönlerden (yer-yön, zaman, durum, miktar, soru) etkileyen; onları belirten, dereceleyen sözcükler ile ilgili örnekler sunulur. Eylemleri niteleyen, belirten kelimeler olan zarflar hiçbir yapım eki almamışsa ve tek kelimedenden oluşuyorsa basit zarftır: aşağı, yan, alt, dün, sabah, nasıl, daha, sık, bol... Eğer yapım eki alarak meydana gelmiş bir zarfısa türemiş zarftır: şimdilik, kardeşçe, durmaksızın, ağlarcasına. Birkaç kelimenin birleşmesiyle meydana geliyorsa birleşik zarftır: biraz, aşağı yukarı, hadsiz hesapsız, ne biçim, ne kadar, bir hayli, sabaha dek. Yöntemler: Tümdengelim yöntemi, tümevarım yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog,	Öğrenci şunları yapabilir: 4.5.1. Zarf (Belirteçler) türlerini ve özelliklerini bilir; 4.5.2. Görev ve anlam bakımından zarfları bilir; 4.5.3. Zarflar ile ilgili örnekler verir; 4.5.4. Zarfların yapısını bilir ve örnekler ile gösterir.
------	--	---	--	--

<p>4.6.</p>	<p>Eylemlerin anlam özelliklerini kavrmak; Yapılarına göre eylemleri (basit, türemiş ve birleşik eylemler) ayırmak; Birleşik eylemleri kavramak ve kullanmak; Eylem (Fiil), eylemlerde zaman, şimdiki zaman, geçmiş zaman, gelecek zaman, geniş zaman, emir kipi, eylemlerde kişi hakkında örnekler vermek.</p>	<p>Eylemlerin türleri ve çekimleri</p> <p>Kavramlar: Basit, türemiş, birleşik, yardımcı eylemler Şimdiki zaman, belirli (görülen) geçmiş zaman, belirsiz (öğrenilen) geçmiş zaman, gelecek zaman, geniş zaman Emir, şart, istek ve gereklilik kiplerin Fiillerde zaman Fiillerde kişi Fiillerde mastar ve soru Yeterlik, tezlik ve sürerlik</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Eylemler, varlıkların zaman ve mekân içindeki her türlü hareketlerini, oluş ve yapışlarını karşılayan kelimelerdir. Bir dilde hareket anlamını fiiller verir. Bu bakımdan fiiller, isim, zarf, zamir, sıfat gibi isim cinsinden olan diğer kelime çeşitlerini bir araya getirerek bir hareket ifade etmek bakımından vazife görürler. Türkçede cümle içindeki kelimeler fiilin durumuna göre sıralanırlar. Bu durum çümlede kendini açıkça gösterir. Fiiller dilde daima çekimli şekiller halinde bulunurlar. Tümcede iş, hareket, oluş bildiren kelimelerle etkinlikler yaptırılır. Verilen boşluklara yapı bakımından uygun olan eylemlerin yazılma etkinliği yaptırılır. Basit, türemiş ve birleşik eylemleriyle ilgili etkinlikler yaptırılır. Yardımcı eylemlerle ilgili etkinlikler yaptırılır. Yeterlik, tezlik ve sürerlik eylemleriyle ilgili etkinlikler yaptırılır. Deyim halindeki eylemlerle etkinlikler yaptırılır. Temel zamanları eylemlerde kullanabilme etkinliği yaptırılır. Cümlelerde geçen zamanları belirleme etkinliği yaptırılır Eylemlerde kişi anlamını belirleme etkinliği yaptırılır.</p> <p>Yöntemler: Tümdengelim yöntemi, tümevarım yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 4.6.1. Eylemlerin anlam özelliklerini kavrar; 4.6.2. Yapılarına göre eylemleri (basit, türemiş ve birleşik eylemler) kullanır; 4.6.3. Birleşik eylemleri kavrar ve kullanır; 4.6.4. Eylemlerde kişi ve zamanı tanımlar; 4.6.5. Eylem biçimlerini kişi ve zaman olarak doğru kullanır; 4.6.6. Eylemlerde şimdiki, geçmiş, gelecek ve geniş zamanları tanımlar; 4.6.7. Sözlü ve yazılı anlatımda şimdiki zaman, gelecek zaman, geçmiş zaman ve geniş zaman için eylemleri doğru kullanır; 4.6.8. Eylemleri kavrar.</p>
-------------	---	--	--	---

4.7.	<p>Çatılarına göre eylemleri kavramak; Öznelerine göre eylemleri (etken, edilgen, dönüşlü, işteş eylem) tanımak; Nesnelerine göre eylemleri (geçişli, geçişsiz, oldurgan ve ettirgen eylem) tanımak.</p>	<p>Çatılarına göre eylemler Öznelerine göre eylemler Nesnelerine göre eylemler</p> <p>Kavramlar: Etken, edilgen, dönüşlü, işteş Geçişli, geçişsiz, oldurgan, ettirgen eylemler</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Eylemlerin nesnelere ve öznelerine göre olan özelliklerine, konularına çatı denir. Öznelerine göre eylemler çatı bakımından dörde ayrılır: Etken, edilgen, işteş, dönüşlü. Eylem çatılarıyla ilgili etkinlikler yaptırılır. Nesnelerine ve öznelerine göre eylem çatılarıyla ilgili etkinlikler yaptırılır.</p> <p>Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 4.7.1. Çatılarına göre eylemleri bilir ve örnekler ile açıklar.</p>
4.8.	<p>Eylemsilerle (fiilimsilerle) ilgili bilgi kuralları kavramak ve uygulamak.</p>	<p>Eylemsiler (fiilimsiler) ve türlerini tanıma</p> <p>Kavramlar: Ad eylem Sıfat eylem Bağ eylem</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Cümlede eylemsilerin kullanılma etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 4.8.1. Eylemsiler (fiilimsiler) ile ilgili bilgi kuralları kavrar ve uygular.</p>

4.9.	Belirteç türlerini tümcede kavramak; Edatların türlerini, özelliklerini bilmek; İlgeç (edat), bağlaç ve ünlem olan kelime ve kelime gruplarını tanımak, cümlede ayırt etmek ve adlandırmak.	Cümlede anlam ve görev kazandıran unsurlar Kavramlar: Belirteç Edat Ünlem Bağlaç	Etkinlik Örnekleri: Tümcede belirteçli tümleci kullanma etkinliği yaptırılır. İlgeç, bağlaç ve ünlem olan kelimeler ile uygulama alıştırmaları yaptırılır. Edatlar çeşitleri, özellikleri Edatlar: His, heyecan, sevinç, üzüntü, acıma, coşku gibi ruh hallerini, tabiattaki bazı seslenmeleri ifade etmekte kullandığımız kelimelerdir. Tek başlarına anlamları olmayan, başka kelimelerle öbekleşerek değişik ve yeni anlam ilgileri kuran, birlikte kullanıldıkları kelimelere cümlede anlam ve görev kazandıran kelimelere edat (ilgeç) denir. Bazı dil bilgisi kitapları bağlaçları, edatları ve ünlemleri bir araya getirerek edatlar başlığı altında şu şekilde sınıflandırır: -Bağlama edatları (bağlaçlar) -Son çekim edatları (edatlar) -Ünlem edatları (ünlemler) Zaman, yer, durum, azlık-çokluk ve soru belirteçlerini bilme. İlgeç (edat), bağlaç ve ünlem elemanların tanımı ve tümce içerisinde kullanma. Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 4.9.1. Belirteç türlerini tümcede kavrar; 4.9.2. Edat, bağlaç ve ünlem olan kelime ve kelime gruplarını tanır, cümlede ayırt eder ve adlandırır.
------	---	--	--	--

5. CÜMLE BİLGİSİ/SÖZ DİZİMİ

5.1.	<p>Cümlede anlam oluşumunu açıklamak; Sözdizimini dil biliminin bir parçası olarak tanımlamak; Temel bir sözdizimsel birim olarak isim grubu ve cümleyi tanımlamak ve ayırt etmek; Cümlenin metinde tamamlanan bir anlam birimi olduğunu fark etmek; Aynı düşüncenin farklı cümlelerle ifade edilebileceğini örnek vererek açıklamak; Bildirdiği duygu, düşünce ve kavramlara göre cümlelerin işlevlerini belirlemek.</p>	<p>Cümle ve cümlede anlam</p> <p>Kavramlar: Tartışmacı Betimleyici Açıklayıcı Öyküleyici anlatım Bağdaştırma</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Bir dildeki kelimelerin bir grup veya cümle oluşturacak biçimde bir araya gelmelerinin kurallarını, bu grupların cümle içindeki görevlerini, kelimelerin birbirleriyle olan ilişkilerini, sıralanışlarını ve cümle yapılarını inceleyen dil bilgisi bölümüne “söz dizimi” veya “cümle bilgisi” (syntax=sentaks) adı verilir. Öğrenciler, farklı metinlere ait on cümle seçerler. Kelimeleri birleştiren dil bilgisi öğeleri arasındaki uyumu ve kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini araştırırlar. Öğrenciler, aynı cümlenin farklı bağlamlarda söylendiğinde anlam bakımından ne gibi değişiklikler göstereceğini tartışır. Öğrencilere bir yüklem verilir. Bu yüklem çerçevesinde çeşitli anlamlara gelebilecek cümleler kurmaları istenir. Betimleyici, açıklayıcı, öyküleyici, tartışmacı anlatımla yazılmış metinlerin her birinden seçilmiş cümleler verilir. Cümlelerin anlam özelliklerinin belirlenmesi istenir. Günlük bir gazetenin haber, sanat ve yorum yazıları cümlelerin anlam değerleri bakımından incelenir. -Birer sayfalık bilimsel, öğretici ve olay anlatan yazılarda cümleler anlamları bakımından incelenir ve anlamları bakımından karşılaştırılır. Tanım, karşılaştırma; nesnel, öznel ifade; doğrudan, dolaylı anlatım. Betimleme vb. bildiren cümleler bulunur, bunların metne kazandırdığı anlam değerleri tartışılır. Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 5.1.1. İsim grubu ile cümleyi birbirinden ayırır; 5.1.2. Cümleyi temel sözdizimsel birim olarak tanımlar; 5.1.3. Cümlede anlamın oluşmasını sağlayan unsurları belirler; 5.1.4. Cümlenin kelime ve kelime gruplarından yargı özelliği ile ayrılan bir anlam birimi olduğunu kavrar; 5.1.5. Cümlede özne ile yüklem ilişkisinin anlamın oluşmasındaki rolünü fark eder; 5.1.6. Cümlede anlamın oluşmasında ve ifadesinde yüklem rolü ve değerini fark eder; 5.1.7. Cümleleri anlamlarına göre gruplandırır; 5.1.8. Cümlenin yapısını oluşturan kelime ve kelime grupları arasındaki ilişkiyi belirler; 5.1.9. Cümlelerin birbirlerine bağlanma yollarını belirler; 5.1.10. Metindeki sıralı cümleleri bulur, bu cümlelerin kullanış amacını tartışır.</p>
------	---	---	--	---

5.2.	<p>Cümlenin yapısı, kavramı ve özelliğini kavramak; Cümle öğelerini (özne, yüklem, nesne ve tümleç) bilmek; Cümleyi meydana getiren unsurları (öğeleri) kavramak; Anlamlarına göre cümle çeşitlerini (olumlu, olumsuz, soru, ünlem cümlesi) cümle içinde kullanabilmek; Yapı bakımından cümle çeşitlerini (basit, birleşik, sıralı, bağlı) açıklamak.</p>	<p>Cümlenin yapısı ve çeşitleri</p> <p>Kavramlar: Özne, yüklem, nesne ve tümleç Olumlu, olumsuz, soru, ünlem cümlesi Basit, birleşik, sıralı, bağlı cümleler Yer tamlayıcısı Cümle dışı unsurlar</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Cümlede anlamın cümleyi meydana getiren kelime ve kelime gruplarının anlamlarının toplamı olmadığı belirtilir. İletişimde, gönderici durumundaki kişi ile alıcı durumundaki kişi ve kişiler arasındaki ilişkinin cümlede anlamın oluşmasında rolü olduğu açıklanır. Cümlenin bu özelliğinin bağlamla ilgisi üzerinde durulur. Belli bir bağlamı olmayan cümlenin anlam bakımından soyut olduğu söylenir. Cümlede anlamın oluşması açıklanırken dil birliklerinin dil bilgisi öğeleriyle birleşmesi; anlam değerleri bakımından birbirini tamamlaması üzerinde durulması gerektiği vurgulanır. Cümlede anlamın oluşumunda yüklem ve özne-yüklem ilişkisinin rolü üzerinde durulur.</p> <p>Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 5.2.1. Cümlenin temel öğelerini tanıyabilir (özne ve yüklem-özne yüklem uyumu); 5.2.2. Cümleyi kelimelerin mantıksal bir bileşimi, dilbilgisi açısından doğru bir yapı ve bir tonlama birimi olarak tanımlayabilir; 5.2.3. Belirli bir metni cümle türlerine göre belirler; 5.2.4. Basit bir cümlenin yapısını, yüklem ve öznenin cümledeki işlevini açıklar; 5.2.5. Özne ve yüklem içeren basit bir cümle oluşturur; 5.2.6. Özne işlevinde farklı sözcük türleriyle (isim, zamir ve sıfat) cümleler kurar; 5.2.7. Cümlenin yardımcı öğeleri ile cümle oluşturur (nesne ve tümleç); 5.2.8. Yapılarına göre cümleleri bilir (basit ve birleşik cümleler); 5.2.9. Anlamlarına, yapılarına, yüklemine göre cümleleri kavrar.</p>
------	---	---	--	--

5.3.	Cümlenin yardımcı öğelerini (tümleş türlerini) kavramak; Tümleşler ve tümleş türlerini (nesne, dolaylı, belirteçli tümleş) bilmek.	Tümleşler ve çeşitleri Kavramlar: Nesne (düz), dolaylı, belirteçli tümleş	Etkinlik Örnekleri: Cümlede öğeleri bulabilme etkinliği yaptırılır. Cümlede sorular sorularak yer (nereye, nereden-den, kim, kime, -de,-den); Zaman (ne zaman, hangi gün); sebep (niçin, neden) tümleşlerini ne, neyi soruları sorularak nesneyi bulmak etkinliği yaptırılır. Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 5.3.1. Cümlenin yardımcı öğelerini (tümleş türlerini) kavrar.
5.4.	Yüklem türüne göre cümleleri kavramak.	Yüklem türüne göre cümleler Kavramlar: Eylem ve ad cümlesi	Etkinlik Örnekleri: Eylem cümlesi: Yüklemi çekimli bir fiil veya fiil grubu olan cümle, yüklem türüne göre fiil cümlesidir. Her türlü hareket, iş, oluş eylem cümleleriyle karşılaştığı için fiil cümleleri isim cümlelerine göre daha çok kullanılır. Yüklem türüne göre fiil olması durumunda, fiil cümlelerinde cümlenin bütün öğeleri bulunabilir. Eylem geçişsiz olursa cümlenin nesnesi olmayacaktır. Yüklemi isim soylu bir kelime olup, ek-eylem zamanlarından biri ile çekimlenmiş olan cümlelerdir.	Öğrenci şunları yapabilir: 5.4.1. Yüklem türüne göre cümleleri kavrar; 5.4.2. Yüklem türüne göre cümleler ile örnekler verir.

5.5.	Ögelerin dizilişine göre cümle türlerini kavramak.	Ögelerin dizilişine göre cümleler Kavramlar: 1. Kurallı (düz) cümle 2. Devrik cümle 3. Eksilteli cümle	Etkinlik Örnekleri: Kurallı (düz) cümle, yüklemi sonda bulunan cümledir. Dilimizin söz dizim özelliğine göre bir cümlede asıl öge (yüklem) sonda, yardımcı ögeler de başta bulunur. Kurallı, devrik ve eksilteli cümle örnekleri ile etkinlikler yaptırılır. Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 5.5.1. Ögelerin dizilişine göre cümle türlerini kavrar.
------	--	---	---	--

6. YAZIM (İMLÂ) KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

6.1.	Standart dil normunun bir parçası olarak yazım ve telaffuz terimlerini tanımlamak; İmlâ kurallarını uygulamak.	İmlâ (Yazım) kuralları Türk standart dilinin imlâsı Türkçenin imlâsının basımlarına genel bakış Kavramlar: Ayrı ve bitişik yazılan kelimeler “-de” ekini, “-ki” ilgi adılının doğru yazılışı mi soru edatı ve yazılışı	Açıklamalar: Dilbilgisi dersinde okuma yılı boyunca yapılacak “Okuma” ve “Yazma Çalışma” etkinliklerinde gereken yazım (imlâ) kuralları hatırlatılacak, gerekirse daha geniş bilgi de verilmeli. Etkinlik Örnekleri: “-de” ekini, “-ki” ilgi adılını doğru yazma. mi soru ekinin yazımı Yöntemler: Etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 6.1.1. İmlâ ve telaffuz terimlerini tanımlar ve bir dilin imlâ ve telaffuzunun neden standart dil normunun bir parçası olduğunu açıklar; 6.1.2. Yazım türlerini listeler ve aralarındaki farkı açıklar; 6.1.3. -de ekini ve -ki ekleriyle etkinlikler yaptırılır; 6.1.4. Yazılarında kelime tekrarlamasından kaçınır; 6.1.5. mi soru edatını doğru yazar ve yerinde kullanır.
------	---	---	--	--

6.2.	Noktalama işaretlerini doğru yazmak ve yerinde kullanmak.	<p>Noktalama İşaretleri</p> <p>Kavramlar: Ünlem işareti Soru işareti Kısa/Uzun çizgi Ayrac Kesme işareti Üç nokta Sıra noktalar</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Noktalama işaretlerini doğru yazma ve kullanma. Noktalama işareti verilmeyen tümcelerden veya bir metinden gerekli noktalama işaretlerini kullanmaları istenilir. Satır sonuna sığmayan kelimeleri hecelere doğru ayırma uygulaması yapılır.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 6.2.1. Noktalama işaretlerini doğru yazar ve yerinde kullanır; 6.2.2. Metinde noktalama işaretlerini (tırnak işaretleri, iki nokta, üç nokta, parantez) tanır ve adlandırır; 6.2.3. Yazıda doğru noktalama işaretleri kullanır; 6.2.4. Noktalama işareti verilmeyen cümlelerden veya bir metinden gerekli noktalama işaretlerini kullanır; 6.2.5. Sözün bir kısmını bir sonraki satıra taşıırken kelimeyi doğru şekilde hecelere böler; 6.2.6. Bir kelimenin nasıl bölündüğünü ve kelimenin bir kısmının bir satırdan diğerine nasıl aktarıldığını açıklar.</p>
------	---	--	--	--

7. PRATİK-PROFESYONEL İLETİŞİM

7.1.	Pratik-mesleki metinlerin biçimlerini tanımak ve bu metinlerin yazım kurallarını uygulamak; Özgeçmiş/CV ve biyografi oluşturmak ve iki form arasında ayırım yapmak.	Pratik-mesleki metinlerin biçimleri ve yazım kurallarını Kavramlar: Özgeçmiş / biyografi Rapor Talep mektubu	Etkinlik Örnekleri: Etkinlikler: Her öğrenci metinlerin biçim ve içeriklerine ilişkin verilen kurallara göre bir metin oluşturmalıdır. Öğrenciler metinleri öğretmenin yönergelerine göre üretirler ve dönütlerle kontrol edilirler. Öğrenciler, yardımıyla mesleki terminolojilerini zenginleştirecekleri ve pratik-mesleki metinler oluştururken kullanacakları içerik ve dilsel iletişim biçimlerini keşfetmeye teşvik edilir. Yöntemler: Monolog-diyalog, gösteri yöntemi, metin yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 7.1.1. Pratik-profesyonel metinler yazmak için kuralları tanıır; 7.1.2. Pratik-profesyonel iletişim kurallarını uygular; 7.1.3. Pratik-mesleki metinler yazar; 7.1.4. Yazılı yazım ve imlâ kurallarını uygular.
7.2.	Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazmak; Türlü konularda röportaj yazmak; Günlük hayatta gerekli olan yazışmaları yapabilmek için bildirme yazıları yazmak.	Yazışmalar ve bildirme yazıları Kavramlar: Röportaj Dilekçe-mektup Bildiri-tebrik Tutanak	Etkinlik Örnekleri: Röportaj yazma, orgulayarak yazma etkinliği yaptırılır. Bilgi edinmek için soru sorma yöntemleri sınıf içinde canlandırılır. Ön bilgilerini de kullanarak bilgi vermek amacıyla cevaplandırma yöntemi kullanarak konu hakkında tartışma yürütülür. Dilekçe-mektup, bildiri-tebrik yazma, tutanak yazma gibi etkinlikler düzenlenebilir. Yöntemler: Monolog-diyalog, gösteri yöntemi, metin yöntemi.	Öğrenci şunları yapabilir: 7.2.1. Güncel bir konuyla ilgili görüş ve düşüncelerini yazar; 7.2.2. Herhangi bir meslek mensubuyla yapılan röportajı yazı ile açıklar; 7.2.3. Farklı türlerde bildirme yazıları yazma etkinliği yapar; 7.2.4. Düzenlenen sergiye yönelik duyuru metni, davetiye, katılım belgesi, tebrik hazırlar.

Modül Ünitenin Adı: EDEBİYAT				
Sıra No.	Öğrenme kazanımları	İçerik ve kavramlar	Etkinlikler ve yöntemler	Değerlendirme kriterleri*
1	Avrupada Klasisizm Edebiyat Akımı			
1.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>-Klasisizm temsilcilerinin eserleri aracılığıyla Avrupa edebiyatında klasisizmin özelliklerini tanımak;</p> <p>- "Tartüf (Le Tartuffe)" adlı eseri klasisizm özellikleri taşıyan dramatik bir metin olarak yorumlamak ve eserde yer alan komik ve hiciv özelliklerini ayırt edebilmek.</p>	<p>Klasisizm edebiyat akımının özellikleri, temsilcileri</p> <p>Jean Baptiste Poquelin Moliere'in biyo-bibliografya verileri; "Tartüf (Le Tartuffe)" eserinin yorumlanması .</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Klasisizmin ana temsilcileri hakkında temel veriler sunulur; öğrencilerle birlikte bu temsilcilerin eserleri üzerinden klasisizmin temel özellikleri sergilenir.</p> <p>Moliere hakkındaki biyo-bibliyografik veriler ve dramasının (komedi) özellikleri üzerine sunum.</p> <p>Dramatik metni yorumlamak için yönlendirici sorular; Karakterlerin eylemlerinin analizi ve tartışılması yoluyla temel edebi sorunu ortaya çıkarmaya yönelik sorular; Oyunun içeriği ile ilgili bir makale hazırlamak için talimatlar verilir.</p> <p>Yöntemler: yorumlama yöntemi, monolojik-diyalojik, metin yöntemi, çözüm yöntemi, karşılaştırma yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>1.1.1. Klasisizm'in temel özelliklerini,ana temsilcilerin eserlerinden örneklerle tanımlar ;</p> <p>1.1.2. Dramatik metnin yapısını ve kompozisyonunu belirler;</p> <p>1.1.3. "Tartüf (Le Tartuffe)" adlı eserin komik özellikleri tanır ve tartışır;</p> <p>1.1.4. "Tartüf"teki temel edebî sorunu tanımlar. Karakterlerin niteliklerini ve işlevlerini belirleyerek eseri çözümler.</p>

* Değerlendirme kriterlerinin belirlendiği öğrenme kazanımlarına ulaşmak için standartlar/yönergeler sunulmuştur.

2	Türk Edebiyatında Devirler			
2.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>-Türk edebiyatını oluşturan en önemli geçiş dönemleri ile edebiyatta olan üç devri farklılıkları ve özellikleriyle ayırt edebilmek.</p>	<p>İslamiyet öncesi Türk edebiyatı</p> <p>Sözlü eserler: "Sagu koşık" destanı. Yazılı eserler: Göktürk kitabeleri.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Sözlü eserler Yazılı eserler</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>-Türk edebiyatında üç devrin konu anlatımı için sunum yapmak. Ortaya çıkış koşulları ve özellikleri tartışmak. Farklı edebiyat devrine ait eserlerden kesitler okuyarak / dinleterek edebiyat devirlerindeki farklılıkları göstermek.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yorumlayıcı-analitik yöntem, - monolojik-diyalojik, - metin yöntemi, - çözüm yöntemi, - karşılaştırma yöntemi, - etkileşimli yöntem. 	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>2.1.1. Türk edebiyatında yer alan üç devrin özelliklerini açıklar ve karşılaştırır; 2.1.2. Türk edebiyatında üç devri tanımlar ve yorumlar; 2.1.3. Farklı edebiyat devrine ait eserlerden kesitleri yorumlar; 2.1.4. Farklı edebiyat dönemlerine ait eserleri ayırt eder.</p>

3.	İslami Devir Türk Edebiyatı			
3.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - İslamiyet ifadesini tanımak. Ne anlama geldiğini bilmek. - Türkler'in İslam'ı kabulü İslam'ın etkisinde kalan bir edebiyatın içine gelen konu, yapı ve dil farklılıklarını ayırt edebilmek. 	<p>İslami devir Türk Edebiyatı Geçiş dönemi</p> <p>-Türk edebiyatı için dönüm noktaları, İslam dininin kabulü ve bunun edebiyata etkisi;</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Kutadgu Bilig, Divânu Lügati't-Türk, Atabetü'l-Hakayık, Divan-ı Hikmet</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Türklerin İslamın kabulüyle ortaya çıkan toplumsal değişikliklerin özelliklerinin açıklanması.</p> <p>Yeni bir dinin kabulü ile edebiyatçıların İslami amaçlı eser vermesi.</p> <p>Öğrencilerden dil, din ve kültür kavramları konusunda bildiklerini deftere yazmalarını istedikten sonra, ortaya çıkan görüşlerden hareket ederek, edebiyatta değişiklik ifade edecek unsur veya ölçütlerin meydana gelmesinin nedenlerine ulaşmak.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yorumlayıcı-analitik yöntem, - monolojik-diyalojik, 	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>3.1.1. Türkler'in İslam'ı hangi yüzyılda kabul ettiğini bilir;</p> <p>3.1.2. Dinin insanların hayatına etkisini öğrenir ve döneme ait edebiyatçıların eser yazma gayelerinin ne olduğunu kavrar.</p>

3.2	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>Bu döneme ait özellikleri ve edebiyat ürünlerini tamak.</p> <p>Manzum ve mensur eserler arasındaki farkı ayırt etmek.</p>	<p>XIII.-XIV. yüzyıl Türk Edebiyatı</p> <p>XIII. -XIV. yüzyıl Türk Edebiyatının en önemli temsilcileri:</p> <p>Yunus Emre'nin hayatı, edebi kişiliği ve "Divan" eserinin yorumlanması</p> <p>Mevlana Celaleddin-I Rumi'nin hayatı, edebi kişiliği ve "Mesnevi" eserinin yorumlanması</p> <p>Kavramlar:</p> <p>-Manzum eserler -Mensur eserler</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>XIII. -XIV. yüzyılda ortaya çıkan toplumsal değişikliklerin özelliklerinin açıklanması. Anlatmaya bağlı edebi metnin zihniyetinin belirlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:</p> <p>-Metindeki unsurlardan hareketle metnin yazıldığı dönemin sosyal, siyasi ve kültürel hayatının özelliklerini belirler.</p> <p>-Yazarın, dönemin kültür ve sanat hayatıyla ilişkisi belirlenir.</p> <p>-Ders kitabında yer alan anlatmaya bağlı metin parçalarının yazıldıkları dönemleri belirleyip incelemek üzere öğrenciler gruplara ayrılır. Gruplar, metnin yazıldığı dönemin sosyal, ekonomik, siyasi yapısını ve sanat anlayışını araştırır; bunların metinde nasıl ifade edildiğini belirlerler. Metnin yukarıda sayılanların hiçbirine indirgenemeyeceğini, bunların hepsinden yararlanılarak oluşturulan bir bütün olup olmadığını tartışır.</p> <p>-Edebi türler olarak manzum eserler ile mensur eserler arasında bir kıyaslama yapılır. Örnekler okunur / dinletilir. Mensur eser özellikleri üzerinde durulur ve açıklanır.</p> <p>Yöntemler:</p> <p>- yorumlayıcı-analitik yöntem, - monolojik-diyalojik, - metin yöntemi, - karşılaştırma yöntemi, - etkileşimli yöntem.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>3.2.1. XIII. -XIV. yüzyıl Türk edebiyatının özelliklerini tanıır ;</p> <p>3.2.2. Manzum ve mensur eserleri analiz eder;</p> <p>3.2.3. Eserler yorumlanır ve farklı görüşler sunulur;</p> <p>3.2.4. Döneme ait edebiyatçıların eserlerini kıyaslar.</p>
-----	---	---	--	--

3.3	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>XV. yüzyıl edebiyatının özelliklerini tespit etmek ve dönemin edebiyat ürünlerini tanımak.</p>	<p>XV. yüzyıl Türk Edebiyatı</p> <p>XV. yüzyıl Türk Edebiyatının en önemli temsilcileri ve onların eserleri:</p> <p>Ali Şiir Nevai, - Gazel örneklerinin incelenmesi.</p> <p>Süleyman Çelebi'nin hayatı, edebi kişiliği ve "Vesiletü'n-Necât" eserinin yorumlanması.</p> <p>Şeyhi'nin hayatı, edebi kişiliği ve "Harname" eserinin yorumlanması.</p> <p>-Dede Korkut Hikayeleri, Saltukname ve Menakıbname eserlerinin yorumlanması.</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>XV.yüzyılda ortaya çıkan toplumsal değişikliklerin özelliklerinin açıklanması. Anlatmaya bağlı edebi metnin zihniyetinin belirlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir: -Metindeki unsurlardan hareketle metnin yazıldığı dönemin sosyal, siyasi ve kültürel hayatının özelliklerini belirler. -Yazarın, dönemin kültür ve sanat hayatıyla ilişkisi belirlenir. -Ders kitabında yer alan anlatmaya bağlı metin parçalarının yazıldıkları dönemleri belirleyip incelemek üzere öğrenciler gruplara ayrılır. Gruplar, metnin yazıldığı dönemin sosyal, ekonomik, siyasi yapısını ve sanat anlayışını araştırır; bunların metinde nasıl ifade edildiğini belirlerler. Metnin yukarıda sayılanların hiçbirine indirgenemeyeceğini, bunların hepsinden yararlanılarak oluşturulan bir bütün olup olmadığını tartışır. -Edebi türler olarak manzum eserler ile mensur eserler arasında bir kıyaslama yapılır. Örnekler okunur / dinletilir. Mensur eser özellikleri üzerinde durulur ve açıklanır.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yorumlayıcı-analitik yöntem, - monolojik-diyalojik, - çözüm yöntemi, - karşılaştırma yöntemi, - etkileşimli yöntem. 	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>3.3.1. XV. yüzyıl Türk edebiyatının özelliklerini tanıy ; 3.3.2. Manzum ve mensur eserleri analiz eder; 3.3.3. Eserler yorumlanır ve farklı görüşler sunulur; 3.3.4. Döneme ait edebiyatçıların eserlerini kıyaslar.</p>
-----	--	--	--	--

3.4	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>XVI. yüzyıl edebiyatının özelliklerini tespit etmek ve dönemin edebiyat ürünlerini tanımak.</p>	<p>XVI. yüzyıl Türk Edebiyatı</p> <p>XVI. yüzyıl Divan edebiyatının özellikleri ve bu dönemin en tanınmış temsilcileri.</p> <p>Fuzuli' hayatı, ve edebi kişiliği, -Leyla ve Mecnun'dan seçmeler.</p> <p>Baki'nin hayatı, eserleri ve edebi kişiliği, -Gazellerinden seçmeler.</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>XVI.yüzyılda ortaya çıkan toplumsal değişikliklerin özelliklerinin açıklanması. Anlatmaya bağlı edebi metnin zihniyetinin belirlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:</p> <p>-Metindeki unsurlardan hareketle metnin yazıldığı dönemin sosyal, siyasi ve kültürel hayatının özelliklerini belirler.</p> <p>-Yazarın, dönemin kültür ve sanat hayatıyla ilişkisi belirlenir.</p> <p>-Ders kitabında yer alan anlatmaya bağlı metin parçalarının yazıldıkları dönemleri belirleyip incelemek üzere öğrenciler gruplara ayrılır. Gruplar, metnin yazıldığı dönemin sosyal, ekonomik, siyasi yapısını ve sanat anlayışını araştırır; bunların metinde nasıl ifade edildiğini belirlerler. Metnin yukarıda sayılanların hiçbirine indirgenemeyeceğini, bunların hepsinden yararlanılarak oluşturulan bir bütün olup olmadığını tartışır.</p> <p>-Edebi türler olarak manzum eserler ile mensur eserler arasında bir kıyaslama yapılır. Örnekler okunur / dinletilir. Mensur eser özellikleri üzerinde durulur ve açıklanır.</p> <p>Yöntemler:</p> <p>Yorumlama yöntemi, monolojik-diyalojik, metin yöntemi, problem yöntemi, karşılaştırma yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>3.4.1. XVI. yüzyıl Türk edebiyatının özelliklerini tanıyabilir;</p> <p>3.4.2. Manzum ve mensur eserleri analiz eder;</p> <p>3.4.3. Eserler yorumlanır ve farklı görüşler sunulur.</p> <p>3.4.4. Eserleri özellik açısından tanımlar;</p> <p>3.4.5. Döneme ait edebiyatçıların eserlerini kıyaslar.</p>
-----	---	---	---	--

4.	Avrupada Romantizm Edebiyat Akımı			
4.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecek: 4.1.1 Avrupa edebiyatında romantizmin özelliklerini tespit etmek ve romantizmin bir edebiyat ve sanat akımı olarak ortaya çıktığı sosyo-politik koşullarda romantizmin temsilcilerini ve eserlerini bağlamına oturtmak.</p>	<p>Romantizm edebiyat akımının özellikleri, temsilcileri</p> <p>Edebiyat alanında romantizmin özelliklerine özel atıfta bulunarak romantizmin ortaya çıkışına genel bir bakış.</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Romantizm edebiyat akımı için sunum, ortaya çıkış koşulları ve özellikleri.</p> <p>Yöntemler: Gösterici yöntem, monolojik-diyalojik yöntem</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 4.1.1. - romantizmin ortaya çıkışını tanıy; 4.1.2. - Romantizmin özelliklerini ve temsilcilerini adlandırır, sıralar ve açıklar.</p>
4.2	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:-Romantizm döneminde ortaya çıkan bir edebî tür olarak şiiri tanımlamak;</p> <p>- "Childe Harold'un Hac Seyahati şiirinde romantizmin belirtilerini ortaya koyarak çözümlmek ve yorumlamak.</p>	<p>George Gordon Byron – "Childe Harold'un Hac Seyahat"nin Biyo-Bibliografik Kaynakçası ve Yorumu (İlk Kanto, Veda Şarkısı)</p> <p>Kavramlar: Şiir, şiirin özellikleri, baskın romantik motifler - seyahat motifi ve dünya kederi.</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Byron'un hayatı ve eserine dair temel veriler, şiirdeki biyografik unsurlara atıfta bulunularak sunulur; Childe Harold'ın karakterini analiz etme; Eylemlerini Yorumlama ve Seçilmiş Alıntılarını Yorumlama. Öğrenciler, romantizmin özelliklerini tartıştıkları şiirden mısralar seçerler. Seyahatle ilgili bir kompozisyon hazırlamak için talimatlar verilir.</p> <p>Yöntemler: Yorumlama yöntemi, monolojik-diyalojik, metin yöntemi, problem yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir: 4.2.1. - şiirdeki temel romantik özellikleri tanımlar; 4.2.2. - temel sorunu belirler - şiirin motifleri, kompozisyonu ve yapısı; 4.2.3. - karakterin eylemleri hakkında yorum yapar ve romantik karakterin karakteristik özelliklerini vurgular; 4.2.4. - Şiirden alıntılarını kendi görüşlerini ifade ederek yorumlar.</p>

4.3	<p>Öğrenci şunları yapabilecek::</p> <p>- "Eugene Onegin" romanını yorumlamak, eserdeki karakterleri analiz etmek ve yüzleşmek;</p> <p>- Romanda romantizmin izlerini bulmak ve "Eugene Onegin"i manzum bir roman olarak tanımlamak.</p>	<p>Aleksandr Sergeyeviç Puşkin</p> <p>- biyo-bibliyografik kaynakça; "Eugene Onegin" romanın yorumlanması.</p> <p>Kavramlar: Manzum roman, romantizmde baskın motifler (köy yaşamını idealleştirme, doğaya hayranlık, karşılıksız aşk)</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Puşkin hakkında temel biyo-bibliyografik veriler sunulur; Problem soruları ve gruplar halinde çalışma yoluyla, eserdeki temel edebi problemlerin keşfedilmesi teşvik edilir. Öğrenciler, romandan seçilen dizeler aracılığıyla karakterleri çözümlenmeye, karşılaştırmaya, yüzleşmeye ve romantik karakterler olarak özelliklerini belirlemeye yönlendirilir. Öğrencilerden romanda romantizmin özelliklerini belirlemeleri ve romanı manzum olarak tanımlamaları istenir.</p> <p>Yöntemler:</p> <p>Yorumlama yöntemi, monolojik-diyalojik, metin yöntemi, problem yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>4.3.1. - eserdeki temel edebi sorunları tanımlar;</p> <p>4.3.2. -kompozisyonun, anlatımın ne olduğunu belirler ve karakterleri analiz eder;</p> <p>4.3.3. - Eugene Onegin karakterine özel vurgu yaparak romandaki romantik unsurları tespit eder ve tartışır;</p> <p>4.3.4. - diğer karakterleri ana karakterle ilişkili olarak karşılaştırır, benzetmeler ve çağrışımlar yoluyla yorumlar.</p>
4.4.	<p>Öğrenci şunları yapabilecek::</p> <p>-Victor Hugo'nun " Notre Dame'in Kamburu " adlı romanından bazı bölümleri, romanın romantik özelliklerine özel göndermelerle yorumlamak</p>	<p>Victor Hugo " Notre Dame'in Kamburu "</p> <p>Kavramlar: Romantik özelliklere sahip roman (ortamlar, üslup ve dil özellikleri)</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Öğretmen, gruplar halinde yorumlanan alıntılar seçer. Alıntıların yanı sıra, öğrencilere yol gösterici sorular da verilir. Çözümleme sırasında romantizmin özelliklerini, yani romanda bunları algılamalarına ve sonuç çıkarmalarına yardımcı olan yönergeleri bulmak için kendileri yazar ve yönlendirirler.</p> <p>Yöntemler:</p> <p>Yorumlama yöntemi, monolojik-diyalojik, metin yöntemi, problem yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>4.4.1. -romandaki motifleri listeler ve bunları tanıdığı içeriğin bir bölümünü ile yazar;</p> <p>4.4.2. - romandaki motifleri romantik eserlerdeki motiflerle karşılaştırır;</p> <p>4.4.3. - romanın seçilen kısımlarını karakterlere ve onların eylemlerine atıfta bulunarak alıntılar yorumlar;</p> <p>4.4.4. bu romandaki aşk motifiyle ilgili verilen bir konuda deneme yazar.</p>

4.5	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>-J.W. Goethe'nin "Genç Werther'in Acıları" adlı romanından bazı bölümleri romantizmin üslup özelliklerinden ve romanın epistolar yapısından hareketle yorumlamak.</p>	<p>Johann Wolfgang von Goethe "Genç Werther'in Acıları"</p> <p>Kavramlar: Epistolar roman, roman kompozisyonu</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Öğretmen sınıfı gruplar halinde düzenler ve Werther tarafından yazılmış bazı alıntılarını, mektupların bölümlerine dikkat çeker. Her grup ayrıca, romanın türü, romanın ait olduğu üslup oluşumunun özellikleri, karakter/karakterlerin nitelikleri ve bunların özellikleri hakkında analiz edilikten sonra sonuçlara ulaşılan bir yol gösterici soru listesine sahip olunur.</p> <p>Yöntemler: Yorumlama yöntemi, monolojik-diyalojik, metin yöntemi, problem yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>4.5.1. -romanı epistolar olarak belirler, kompozisyonunu açıklar; 4.5.2. -Werther'in ve diğer karakterlerin özelliklerine işaret eder ve bunları tartışır; 4.5.3. kahramanları karşılaştırarak eserin motiflerini, üslup özelliklerini karşılaştırır ve yorumlar; 4.5.4. eseri toplumsal-tarihsel bağlama uygun olarak yorumlar.</p>
4.6	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>- "Kuzgun" şiirini incelemek ve yorumlamak; - Şiirdeki kadim motifleri tanıyarak romantizmin özelliklerini tespit etmek ve yorumlamak.</p>	<p>Edgar Allan Poe -biyo-bibliyografya; "Kuzgun'un" yorumlanmasının öğretilmesi</p> <p>Kavramlar: Müzikalite (versifikasyon-dize, koro, ritim), lirik konunun duygusal durumunun yansıtıldığı kelimeler, stilistik figürler ve romantik özellikler</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Öğrenciler Edgar Allan Poe'nun hayatını araştırır ve şiirdeki otobiyografik unsurları tartışır; "Kompozisyon Teorisi" makalesini "Kuzgun" şiirinin oluşmasında tematik temeli olarak yorumlar. Analiz (anlamsal, yapısal, kompozisyon) yönlendirici sorularla yapılır; Öğrenciler evde aşk, ölüm ve kuzgunun sembolizmi hakkındaki deneyimleri ve duyguları hakkında bir kompozisyon oluştururlar.</p> <p>Yöntemler: Yorumlama öğretim yöntemi, monolojik-diyalojik; metin yöntemi, problem yöntemi, karşılaştırma yöntemi, korelasyon ve entegrasyon yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>4.6.1 - Şiirdeki romantik özellikleri tanıyarak ve belirler; 4.6.2. Kuzgun'un sembolizmini keşfederek şiiri analiz eder, yorumlar ve şiirde sunulan eski sembollerle bağlantı kurar; 4.6.3 - stilistik figürleri işaretleyerek metnin metaforunu ortaya çıkarır; 4.6.4. lirik konusunun özelliklerini anlatır. ve yorumlar; 4.6.5. -sevdiği kadının aşkı ve ölümü hakkında yazılı bir kompozisyon (deneme) yazar.</p>

5	XVII. yüzyıl Türk Edebiyat			
5.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>XVII. yüzyıl edebiyatının özelliklerini tespit etmek ve dönemin edebiyat ürünlerini tanımak.</p>	<p>XVII. yüzyıl Türk Edebiyatı</p> <p>XVII. yüzyıl Türk Edebiyatının özellikleri ve bu dönemin en tanınmış temsilcileri;</p> <p>Kasidede Nefî. Gazelde Nâbi Düz yazı alanında ise Evliya Çelebi ve Peçevi</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Kaside, gazel, düzyazı, seyahatname</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>XVII.yüzyılda ortaya çıkan toplumsal değişikliklerin özelliklerinin açıklanması. Anlatmaya bağlı edebi metnin zihniyetinin belirlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:</p> <p>-Metindeki unsurlardan hareketle metnin yazıldığı dönemin sosyal, siyasi ve kültürel hayatının özelliklerini belirler. -Yazarın, dönemin kültür ve sanat hayatıyla ilişkisi belirlenir. -Ders kitabında yer alan anlatmaya bağlı metin parçalarının yazıldıkları dönemleri belirleyip incelemek üzere öğrenciler gruplara ayrılır. Gruplar, metnin yazıldığı dönemin sosyal, ekonomik, siyasi yapısını ve sanat anlayışını araştırır; bunların metinde nasıl ifade edildiğini belirlerler. Metnin yukarıda sayılanların hiçbirine indirgenemeyeceğini, bunların hepsinden yararlanılarak oluşturulan bir bütün olup olmadığını tartışır. -Edebi türler olarak manzum eserler ile mensur eserler arasında bir kıyaslama yapılır. Örnekler okunur / dinletilir. Mensur eser özellikleri üzerinde durulur ve açıklanır.</p> <p>Yöntemler: Yorumlama yöntemi, monolojik-diyalojik, metin yöntemi, problem yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>5.1.1. XVII. yüzyıl Türk edebiyatının özelliklerini tanıy; 5.1.2. Manzum ve mensur eserleri analiz eder; 5.1.3. Eserler yorumlanır ve farklı görüşler sunulur. 5.1.4. Eserleri özellik açısından tanımlar; 5.1.5. Döneme ait edebiyatçıların eserlerini kıyaslar.</p>

5.2	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <p>XVIII. yüzyıl edebiyatının özelliklerini tespit etmek ve dönemin edebiyat ürünlerini tanımak.</p>	<p>XVIII. yüzyıl Türk Edebiyatı</p> <p>XVIII. yüzyıl Türk Edebiyatının özellikleri ve bu dönemin en tanınmış temsilcileri;</p> <p>Nedim'in hayatı, eserleri ve edebi kişiliği, -Şarkı şiirinin yorumlanması.</p> <p>Şeyh Galib'in hayatı, eserleri ve edebi kişiliği, -Hüsni Aşk Mesnevisi</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>XVIII. yüzyılda ortaya çıkan toplumsal değişikliklerin özelliklerinin açıklanması. Anlatmaya bağlı edebi metnin zihniyetinin belirlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:</p> <p>-Metindeki unsurlardan hareketle metnin yazıldığı dönemin sosyal, siyasi ve kültürel hayatının özelliklerini belirler.</p> <p>-Yazarın, dönemin kültür ve sanat hayatıyla ilişkisi belirlenir.</p> <p>-Ders kitabında yer alan anlatmaya bağlı metin parçalarının yazıldıkları dönemleri belirleyip incelemek üzere öğrenciler gruplara ayrılır. Gruplar, metnin yazıldığı dönemin sosyal, ekonomik, siyasi yapısını ve sanat anlayışını araştırır; bunların metinde nasıl ifade edildiğini belirlerler. Metnin yukarıda sayılanların hiçbirine indirgenemeyeceğini, bunların hepsinden yararlanılarak oluşturulan bir bütün olup olmadığını tartışır.</p> <p>-Edebi türler olarak manzum eserler ile mensur eserler arasında bir kıyaslama yapılır. Örnekler okunur / dinletilir. Mensur eser özellikleri üzerinde durulur ve açıklanır.</p> <p>Yöntemler:</p> <p>Yorumlama yöntemi, monolojik-diyalojik, metin yöntemi, problem yöntemi, karşılaştırma yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>5.2.1 XVIII. yüzyıl Türk edebiyatının özelliklerini tanıy;</p> <p>5.2.2. Manzum eserleri analiz eder;</p> <p>5.2.3. Eserler yorumlanır ve farklı görüşler sunulur;</p> <p>5.2.4. Eserleri özellik açısından tanımlar;</p> <p>5.2.5. Döneme ait edebiyatçıların eserlerini kıyaslar.</p>
-----	---	--	--	---

6	Edebi-bilimsel türler			
6.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verili bir şekilde edebi-bilimsel türlerin üretimi için kurallar belirlemek; - Belirli türde metinlerin yazım kurallarını ve yazım kurallarını yazılı olarak uygulamak. 	<p>Biyografi/ otobiyografi. seyahat günlüğü, röportaj</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>edebi ve bilimsel özelliklere vurgu yaparak verilen türlerin özelliklerinin sunumu; Belirtilen türler arasındaki farkların ortaya konulacağı ve belirli bir türün özelliklerinin tanınacağı metinlerin okunması; Her öğrenci metinlerin şekil ve içerik kurallarına göre bir metin oluşturmalıdır. Öğrenciler metinleri öğretmenin yönergelerine göre yazılıp kontrol edilirler.</p> <p>Yöntemler: monolojik-diyalojik, gösteri yöntemi, metin yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>6.1.1. Verilen edebi-bilimsel türlerin özelliklerini tanımlar; 6.1.2. biyografi/otobiyografi, seyahatname ve röportaj oluşturur; 6.1.3. Edebî ve bilimsel metinleri birbirinden ayırır ve özelliklerine göre belirli türleri ayırt eder.</p>

7	Medya Okuryazarlığı			
7.1.	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Medyadan gelen bilgileri izlemek, analiz etmek ve yorumlamak; - Medya alanı/medya hakkında/aracılığıyla araştırma yapmak ve bunlarla ilgili verileri ve analiz edilmiş gerçekleri sunmak, yorumlamak ve yorumlamak. 	<p>Medya aracılığı ile bilgi aktarımı</p> <p>Medya okuryazarlığının ilkeleri: medyaya erişim, bilgi izleme ve analizde tarafsızlık, değerlendirme - eleştirel bir görüş oluşturma, medya ile iletişim.</p> <p>Sosyal ağlar - sosyal ağların rolleri</p> <p>Sosyal ağların kuralları (resmi ve yasal)</p> <p>Kavramlar: Nesnel bilgi/yanlış bilgi</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Öğrencilerle anlaşarak oluşturulmuş farklı gruplarla farklı ortamları araştırır (öğrencilere araştırmanın tüm aşamaları hakkında not tutmaları gerektiği konusunda bilgi verilir: aynı konunun hakkında metodoloji ve araçlar tespit edilir, analiz edilerek öneriler ve sonuçlar oluşturulur.</p> <p>Sosyal ağların modern yaşamdaki rolü/rolleri hakkında münazara/tartışmalar düzenlemek; sosyal ağların kuralları hakkında tartışma - kullanıcıların saygı duyması gereken/uyması gereken, ağın kendisi tarafından belirlenen kurallar; mevzuat - bu tür ağlara yüklenen içeriklerle ilgili olarak e-uzayda var olup olmadığı ve nasıl uygulandığı.</p> <p>Yöntemler: monolojik-diyalojik, gösteri yöntemi, analiz, sentez, problem yöntemi, karşılaştırmalı yöntem.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>7.1.1. medyayı takip eder ve objektif/doğru bilgiyi tanır;</p> <p>7.1.2. -objektif değerlendirmek için araştırma yapar ve medya araştırmasından elde edilen verileri analiz eder;</p> <p>7.1.3. medya araştırmalarından elde edilen verileri bir rapor aracılığıyla sunar ve yorumlar;</p> <p>7.1.4. bilgi ve verileri değerlendirir ve bunlarla ilgili tutumunu ifade eder.</p>

<p>Öğrenci başarılarının değerlendirilmesi</p>	<p>Değerlendirme sürekli bir süreçtir ve öğrenci başarısı hakkında kapsamlı bilgi sağlamayı amaçlar. Değerlendirmenin işlevi, neyin başarıldığını özetlemektir, ancak bunu iyileştirme yönündedir. Bu anlamda öğrencileri değerlendirmenin amacı, onlara bilgilerinin gerçek durumunu göstermek ve daha da kalıcı derinleşmeleri için onlara yön vermektir. Somut ve güvenilir bir değerlendirme yapabilmek için, belgelenen bilgilerin düzenli olarak toplanması gerekmektedir. Böyle bir yaklaşım, öğrenmede sürekliliği ve öğrencilerin sürekli katılımını ve devamlılığını sağlar. Öğretmen öğrencilerine değerlendirme kriterlerini açıklar ve okuma yılı boyunca tutarlı bir şekilde bunlara bağlı kalır. Öğrencilerin ölçme ve değerlendirmelerinin sözlü kısmına atıfta bulunan araçlar, öğretmen tarafından sorulan soruların cevapları, bir eserin işlenmesi sırasında yöneltilen sorular, okumalar, ayrıca dil içeriği, belirli konularda sözlü sunumlar, çalışma ve okumadaki bazı sorunlu sorulara ilişkin görüş ve tutumlar sunma, edebi eserleri toplumsal, tarihsel ve edebi bağlamda tartışma, ödev, etkinlik ve derse katılım. Yazılı değerlendirme araçları, yazılı çalışmalarla, nesnel bilgi testleri ile, yetenek testleri ile, özellikle öğrencilerin kendi bireysel ifadeleri aracılığıyla öğrendiklerini uygulayacakları bağımsız öğrenci metinleri - denemelerle bağlantılıdır. Öğrenciler başarıları için sayısal bir not alırlar.</p>
<p>Edebiyat ve diğer kaynaklar</p>	<p>Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve diğer öğrenme kaynakları tarafından onaylanan ders kitabı ve kılavuzlar.</p>
<p>Öğretim programı uygulamasının başlaması</p>	<p>2023/2024 akademik yılı</p>
<p>kurum/programın sunucusu</p>	<p>Eğitimi Geliştirme Bürosu (EGB)</p>
<p>Потпис и датум на донесување на наставната програма</p>	<p>бр. 13-9437/2 22.9.2023 година</p> <p>Министер за образование и наука, Ministër i Arsimit dhe Shkencës,</p> <p>Doc.Dr. Jeton Shaqiri</p> <hr/>
<p>Датум на ревизија</p>	